

V Bruseli 22. 1. 2014
COM(2014) 15 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Rámec politik v oblasti klímy a energetiky na obdobie rokov 2020 až 2030

{SWD(2014) 15 final}
{SWD(2014) 16 final}

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Rámec politik v oblasti klímy a energetiky na obdobie rokov 2020 až 2030

1. Úvod

Od roku 2008, keď EÚ prijala svoj prvý balík opatrení v oblasti klímy a energetiky, sa podarilo už mnoho dosiahnuť. V súčasnosti je EÚ na dobrej ceste k dosiahnutiu cieľa znížiť do roku 2020 objem emisií skleníkových plynov, ako aj cieľa v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, pričom z hľadiska intenzity využívania energie sa dosiahli výrazné zlepšenia vďaka energeticky efektívnejším budovám, produktom, priemyselným postupom a vozidlám. Skutočný veľký význam týchto výsledkov je zreteľný vzhľadom na fakt, že hospodárstvo EÚ od roku 1990 zaznamenalo reálny rast o približne 45 %. Ciele 20/20/20 v oblasti emisií skleníkových plynov, energie z obnoviteľných zdrojov a úspory energie zohrávajú kľúčovú úlohu pri tomto pokroku i pri udržaní zamestnanosti približne 4,2 milióna ľudí v rôznych environmentálnych priemyselných odvetviach¹, ktoré zaznamenali nepretržitý rast aj počas krízy.

Rámček 1: Kľúčové výsledky aktuálneho rámca politik v oblasti klímy a energetiky

Únia si vytýčila tri ciele, ktoré plánuje dosiahnuť do roku 2020 – konkrétne 20 % zníženie objemu emisií skleníkových plynov, 20 % podiel energií z obnoviteľných zdrojov a zlepšenie energetickej efektívnosti o 20 %. Aktuálne politiky v oblasti energetiky a klímy sa podstatným spôsobom podieľajú na dosahovaní cieľov 20/20/20:

- Emisie skleníkových plynov v roku 2012 klesli o 18 % (v porovnaní s emisiami v roku 1990) a očakáva sa, že na základe súčasných politik ďalej poklesnú v roku 2020 o 24 % a v roku 2030 o 32 % (v porovnaní s emisiami v roku 1990).
- Podiel energií z obnoviteľných zdrojov na celkovej spotrebovanej energii v roku 2012 narástol na 13 % a očakáva sa, že v roku 2020 narastie na 21% a v roku 2030 na 24 %.
- Približne 44 % všetkých zariadení na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov (okrem hydroelektrární) sa koncom roka 2012 nachádzalo v EÚ.
- Energetická náročnosť hospodárstva EÚ sa v rokoch 1995 až 2011 znížila o 24 %, pričom sektor priemyslu zaznamenal približne 30 % zlepšenie.
- Uhlíková náročnosť hospodárstva EÚ sa v rokoch 1995 až 2010 znížila o 28 %.

Výrazné zmeny môžeme pozorovať aj v porovnaní s rokom 2008. Najmarkantnejší vplyv mala hospodárska a finančná kríza, ktorá sa prejavila na schopnosti členských štátov realizovať investície. Ceny fosílnych palív sú naďalej vysoké, čo negatívne ovplyvňuje obchodnú bilanciu Únie a jej náklady na energiu. V roku 2012 EÚ zaplatila za dovezenú ropu a zemný plyn vyše 400 miliárd EUR, čo predstavuje približne 3,1 % HDP Únie. Z celosvetového hľadiska nastal citeľný posun ťažiska dopytu po energii smerom k rozvíjajúcim sa ekonomikám, predovšetkým k Číne a Indii. Zároveň musia domácnosti aj priemyselný sektor znášať konštantne narastajúce ceny energií, ako aj cenové rozdiely oproti mnohým

¹ Údaje Eurostatu o environmentálnom priemyselnom odvetví.

obchodným partnerom EÚ, predovšetkým USA. Vnútrotný trh s energiou sa rozvinul, ale objavili sa aj nové riziká v súvislosti s jeho rozdrobením. Systém EÚ na obchodovanie s emisiami (ETS) neprinesol dostatočnú mieru investícií do nízkouhlíkových technológií, dôsledkom čoho môžu byť nové vnútroštátne politiky, ktoré ohrozia samotný účel vytvorenia ETS – dosiahnuť stav, keď všetci majú rovnaké podmienky. Hoci technológie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov vyspeli a ceny výrazne klesli, rýchly rozvoj obnoviteľných zdrojov energie teraz predstavuje novú výzvu v energetickom systéme. Mnohé produkty využívajúce energiu v súčasnosti vykazujú väčšiu efektívnosť a spotrebitelia profitujú zo skutočných úspor energie a finančných prostriedkov.

Zároveň sme dospeli k ďalšiemu potvrdeniu pravdepodobnosti ľudského pôsobenia na zmenu klímy, ako aj potreby podstatného a trvalého zníženia objemu emisií skleníkových plynov, aby sa ďalej obmedzili zmeny klímy na Zemi².

Preto nastal čas zamyslieť sa nad týmito trendmi a nad rámcom politik, ktorý potrebujeme v časovom horizonte do roku 2030. V súlade s reakciami zainteresovaných strán na zelenú knihu³ je potrebné naďalej dosahovať pokrok v nízkouhlíkovom hospodárstve, čím sa zabezpečí konkurencieschopná a cenovo dostupná energia pre všetkých spotrebiteľov, vytvoria nové príležitosti pre rast a zamestnanosť a zaručí väčšia bezpečnosť dodávok energie, ako aj menšia miera závislosti Únie ako celku od dovozu energie. Musíme prijať ambiciózne záväzok dosiahnuť ďalšie zníženie emisií skleníkových plynov v súlade s nákladovo efektívnym spôsobom predstaveným v plánoch do roku 2050⁴, a to ešte pred nastávajúcimi rokovaniami o medzinárodnej klimatickej dohode. Pre investorov do nízkouhlíkových technológií musíme čo najskôr zabezpečiť regulačnú istotu, čím sa podporí výskum, rozvoj a inovácia, ako aj zväčšenie rozsahu a industrializácia dodávateľských reťazcov nových technológií. Všetky tieto úlohy musíme vykonať tak, aby sme pritom zohľadnili prevládajúce hospodárske a politické danosti a vychádzali zo skúseností s aktuálnym rámcom politik.

Vzhľadom na tieto skutočnosti by rámec politik do roku 2030 mal byť založený na úplnom dosiahnutí cieľov 20/20/20, ako aj na týchto aspektoch:

- Ambiciózne záväzok znížiť emisie skleníkových plynov v súlade s plánmi do roku 2050. Tento záväzok by sa mal plniť pomocou nákladovo efektívnej koncepcie, ktorá by vyhovovala nárokom na finančnú dostupnosť, konkurencieschopnosť, bezpečnosť dodávok a udržateľnosť a v ktorej by sa zohľadnili súčasné hospodárske a politické okolnosti.
- Zjednodušenie európskeho rámca politik a súčasné zlepšenie komplementarity a prepojenosti cieľov a nástrojov.
- Umožnenie flexibility členským štátom v tomto rámci EÚ, aby si mohli určiť spôsob prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo podľa svojich konkrétnych okolností, vymedziť uprednostňovaný energetický mix a potreby z hľadiska energetickej bezpečnosti a udržať náklady na minime.

---

² Climate Change 2013 The Physical Science Basis (Zmena klímy v roku 2013, vedecké aspekty), pracovná skupina IPKZ, zhrnutie pre tvorcov politik, október 2013.

³ COM(2013) 169: Zelená kniha – Rámec pre politiku v oblasti zmeny klímy a energetickú politiku do roku 2030.

⁴ KOM(2011) 885 Plán postupu v energetike do roku 2050, KOM(2011) 112 Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo v roku 2050.

- Posilnenie regionálnej spolupráce medzi členskými štátmi, aby mohli nákladovo efektívnejším spôsobom prekonať spoločné problémy v oblasti energetiky a klímy, a súčasnej podpore integrácie trhov a predchádzaní narušeniam trhu.
- Politika, ktorá využije intenzitu rozvoja využívania obnoviteľných zdrojov energie a ktorá bude založená na nákladovo efektívnejšej koncepcii, ktorá posilní európsky rozmer a ktorej ťažiskom je ďalšia integrácia na vnútornom trhu s energiou a nenarušená hospodárska súťaž.
- Jednoznačné chápanie faktorov, ktoré určujú náklady na energiu, aby politika bola založená na faktoch a dôkazoch, aby sme bez pochyb vedeli, čo možno ovplyvniť prostredníctvom vnútroštátnych politík a politík Únie, a čo nie. Pri stanovovaní cieľov rámca a nástrojov na jeho vykonávanie je v prvom rade potrebné dbať na zabezpečenie konkurencieschopnosti obchodu a cenovej dostupnosti energie pre spotrebiteľov.
- Zlepšenie energetickej bezpečnosti v dôsledku zavedenia nízkouhlíkového a konkurencieschopného energetického systému prostredníctvom spoločných postupov, integrovaných trhov, diverzifikácie dovozu, udržateľného rozvoja domácich zdrojov energie, investícií do potrebnej infraštruktúry, úspor energie na úrovni konečného spotrebiteľa a podpory výskumu a inovácií.
- Zlepšenie istoty pre investorov prostredníctvom jednoznačných signálov v súčasnosti o tom, ako sa rámec politík zmení po roku 2020, a zabezpečenia toho, aby podstatné zmeny v platných cieľoch a nástrojoch nenadobudli účinnosť pred uvedeným rokom.
- Spravodlivé rozdelenie úsilia medzi členské štáty, ktoré bude odrážať ich osobitné okolnosti a schopnosti.

V tomto oznámení sa načrtáva rámec budúcich politík EÚ v oblasti energetiky a klímy a otvára sa proces s cieľom dospieť k spoločnému pochopeniu toho, ako tieto politiky rozvíjať v budúcnosti.

2. KEÚČOVÉ PRVKY RÁMCA

Komisia vo svojej zelenej knihe požiadala o názory vzhľadom na najvhodnejší rozsah a štruktúru cieľov v oblasti klímy a energetiky do roku 2030. Zainteresované strany sa jednoznačne zhodli, že nový cieľ v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov je žiaduci, rozchádzali sa však v názore na mieru ambícií⁵. Nejednotnosť názorov rovnako panovala aj pri otázke, či sú potrebné nové ciele v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti, aby sa dosiahol ďalší pokrok do roku 2030.

V analýze v posúdení vplyvu, uverejneného spolu s týmto rámcom, sa posúdili rôzne ciele zníženia emisií skleníkových plynov (35 %, 40 % a 45 %). Jej výsledky potvrdili závery Plánu postupu v energetike do roku 2050⁶, teda že náklady prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo sa podstatne nelíšia od nákladov, ktoré vzniknú v každom prípade v dôsledku potreby obnoviť starnúci energetický systém, stúpajúcich cien fosílnych palív a dodržiavania platných politík v oblasti klímy a energetiky. Očakáva sa však, že náklady na energetický systém v období do roku 2030 narastú na úroveň približne 14 % HDP v porovnaní s úrovňou približne 12,8 % v roku 2010. Pri účele výdavkov však dôjde k výraznému posunu od výdavkov na palivá k výdavkom na inovačné zariadenia s vysokou pridanou hodnotou, ktoré

⁵ http://ec.europa.eu/energy/consultations/20130702_green_paper_2030_en.htm.

⁶ KOM(2011) 885.

budú stimulovať investície do inovačných produktov a služieb, prispieť k vytváraniu pracovných miest a rastu a zlepšeniu obchodnej bilancie Únie. Priaznivý hospodársky rámec a cielená priemyselná politika, načrtnuté v sprievodnom oznámení „Za obnovu európskeho priemyslu“⁷ by mali priemyselnému sektoru a obchodnej sfére pomôcť využiť tieto príležitosti.

Zo skúseností s aktuálnym rámcom do roku 2020 vyplýva, že ciele na úrovni EÚ a vnútroštátnej úrovni síce môžu viesť k rozhodným krokom zo strany členských štátov i k rastu v rozvíjajúcich sa priemyselných odvetviach, ale nie vo všetkých prípadoch sa nimi podarilo zabezpečiť integrácia na trhu, nákladová efektívnosť a nenarušená hospodárska súťaž. Z posúdenia vplyvu možno konštatovať, že jedným z hlavných cieľov v oblasti zníženia emisií skleníkových plynov je nákladovo najnižšia cesta k nízkouhlíkovému hospodárstvu, ktoré by ako také malo stimulovať zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov a úspory energie v Únii.

Komisia na základe skutočností súvisiacich s aktuálnymi politikami a skúseností z nich získaných navrhuje ako ústredný bod politiky EÚ v oblasti energetiky a klímy do roku 2030 nový cieľ zníženia vlastných emisií skleníkových plynov o 40 % v porovnaní s úrovňou v roku 1990, ktorý sa má rozdeliť medzi sektory ETS a sektory, ktoré do ETS nespádajú⁸. Cieľ v sektoroch, na ktoré sa ETS nevzťahuje, by sa rozdelil medzi členské štáty (viď ďalej). Spolu s ním by sa stanovil spoločný hlavný cieľ na úrovni EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov – dosiahnuť minimálne podiel 27 %, pričom členským štátom by sa zaručila flexibilita, aby si mohli stanoviť vnútroštátne ciele. Otázka, ako čo najlepšie dosiahnuť optimálne úspory energie do roku 2030, bude predmetom podrobnej analýzy v preskúmaní smernice o energetickej efektívnosti, ktoré sa vykoná v priebehu roka 2014.

Zvýšená miera flexibility členských štátov sa skombinuje so silným európskym rámcom riadenia, aby sa dosiahli ciele EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie spôsobom, ktorý bude v súlade s dosahovaním vnútroštátnych a európskych cieľov v oblasti skleníkových plynov a zlučiteľný so širšími zásadami politiky EÚ v oblasti energetiky vrátane fungovania vnútorného trhu s energiou a jeho ďalšej integrácie a vytvorenia konkurencieschopného, bezpečného a udržateľného energetického systému.

2.1 Cieľ v oblasti emisií skleníkových plynov

Pokiaľ ide o vlastné emisie EÚ, Komisia navrhuje stanoviť cieľ zníženia emisií skleníkových plynov o 40 % do roku 2030 v porovnaní s emisiami v roku 1990. Treba poznamenať, že politiky a opatrenia, ktoré členské štáty vykonávajú a plánujú v súvislosti so svojimi aktuálnymi povinnosťami pri znižovaní emisií skleníkových plynov, budú v účinnosti aj po roku 2020. Ak sa tieto opatrenia úplne vykonajú a budú v plnej miere účinné, možno očakávať 32 % zníženie oproti emisiám v roku 1990. Bude si to vyžadovať ďalšie úsilie, ale zároveň z toho vyplýva, že cieľ navrhovaný do roku 2030 je dosiahnuteľný. Na zohľadnenie medzinárodného rozmeru a zabezpečenie toho, aby Únia napredovala k nízkouhlíkovému hospodárstvu pri čo najnižších nákladoch, je však potrebné priebežné hodnotenie.

Cieľ na úrovni EÚ sa musí rozdeliť medzi ETS a vytýčený cieľ, ktorý členské štáty musia spoločne dosiahnuť v sektoroch, na ktoré sa ETS nevzťahuje. Sektor ETS bude musieť do roku 2030 dosiahnuť 43 % zníženie emisií skleníkových plynov a sektor, na ktorý sa ETS nevzťahuje, 30 % zníženie, v oboch prípadoch v porovnaní s úrovňou v roku 2005. Na

⁷ COM(2014) 14.

⁸ Do sektora ETS spadá 11 000 pevných zariadení podieľajúcich sa na výrobe energie, ktoré sú aj významnými spotrebiteľmi energie.

dosiahnutie požadovaného zníženia emisií v sektore ETS bude potrebné zvýšiť ročný faktor znižovania maximálneho povoleného stropu emisií v rámci ETS zo súčasného 1,74 % na 2,2 % po roku 2020.

Spoločné úsilie v sektore, na ktorý sa ETS nevzťahuje, sa musí takisto medzi členské štáty rozdeliť včas a primeraným spôsobom. V súčasnosti sa čiastkové ciele priradujú na základe pomerného bohatstva prostredníctvom údaju HDP na hlavu, pričom výsledkom tejto metódy je široká škála povinností – od 20 % zníženia až po 20 % zvýšenie emisií. V analýze, ktorá tvorí základ posúdenia vplyvu Komisie, sa uvádza nákladovo efektívne rozdelenie úsilia medzi členské štáty. Potvrďuje sa tak, že hoci náklady pre Úniu ako celok by sa minimalizovali, náklady a investície by boli pomerne vyššie v členských štátoch s nižšou úrovňou príjmov. Táto skutočnosť odráža ich pomerne vyššiu uhlíkovú náročnosť, nižšiu energetickú účinnosť, ako aj menšiu schopnosť investovať. Z analýzy napríklad vyplýva, že krajiny s HDP nižším než 90 % priemeru EÚ by museli realizovať v období 2021 až 2030 investície na úrovni, ktorá by podľa odhadov musela byť o približne 3 miliardy ročne vyššia než rast priemeru v EÚ v období 2021 – 2030.

Preto sa Komisia domnieva, že pri vykonávaní rámca stanoveného do roku 2030 by sa pri ciele v oblasti zníženia emisií skleníkových plynov v každom členskom štáte mali naďalej zohľadňovať tieto distribučné faktory a zároveň zaistiť neporušenosť vnútorného trhu, napríklad v súvislosti s energetickou efektívnosťou a produktmi využívajúcimi energiu. Vzhľadom na význam budúcich investícií budú potrebné aj riešenia, ktoré prispejú k zlepšeniu financovania (viď ďalej).

Komisia nevidí žiadnu výhodu v tom, aby sa navrhol vyšší „podmienečný cieľ“ pred začatím rokovaní na medzinárodnej úrovni. Ak by výsledkom rokovaní bola požiadavka stanoviť pre Úniu ambicióznejší cieľ, takéto dodatočné úsilie by sa mohlo vyvážiť umožnením prístupu k medzinárodným kreditom.

2.2 Cieľ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na úrovni EÚ

Energia z obnoviteľných zdrojov musí aj naďalej zohrávať podstatnú úlohu pri prechode na konkurencieschopnejší, bezpečnejší a udržateľnejší systém. Tento prechod nebude možný bez výrazne vyššieho podielu energie z obnoviteľných zdrojov. Pokiaľ sa energia vyrába z obnoviteľných zdrojov v EÚ, môže navyše pomôcť znížiť deficit obchodu EÚ s energetickými komoditami, zvýšiť jej odolnosť voči prerušeniam dodávok a nestabilným cenám fosílnych palív. Rovnako táto energia má potenciál pôsobiť ako motor rastu v oblasti inovačných technológií, vytvárania pracovných miest v rozvíjajúcich sa sektoroch i znižovania miery znečistenia ovzdušia.

Rýchle zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov už predstavuje výzvu, predovšetkým pre elektrizačnú sústavu, ktorá sa musí adaptovať na čoraz väčšmi decentralizovanú a rozmanitú výrobu energie (slnečnú a veternú). Navyše vývoj energie z obnoviteľných zdrojov v EÚ napreduje vo väčšine prípadov na základe vnútroštátnych systémov podpory, ktoré na jednej strane môžu riešiť vnútroštátne a regionálne osobitosti, ale zároveň môžu tvoriť prekážku pre integráciu na trhu a znižovať nákladovú efektívnosť. Rýchle zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov takisto ovplyvňuje konkurencieschopnosť iných zdrojov energie, ktoré naďalej budú podstatné pre energetický systém EÚ, a oslabuje stimuly na investovanie do výrobných kapacít, ktoré budú potrebné na prechod na konkurencieschopnejší, bezpečnejší a udržateľný energetický systém (teda ako záloha pre premenlivú energiu z obnoviteľných zdrojov).

V budúcnosti bude potrebné využívať výhody spojené s energiou z obnoviteľných zdrojov čo najviac trhovo orientovaným spôsobom. Fungovanie ETS a príspevok energie z

obnoviteľných zdrojov k znižovaniu emisií skleníkových plynov sú úzko prepojené a navzájom sa dopĺňajú. Cieľ znížiť emisie skleníkových plynov o 40 % by mal zároveň stimulovať zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov v EÚ – minimálne na 27 %. Komisia preto navrhuje, aby si EÚ vytýčila túto hodnotu ako cieľ pre spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov v EÚ. Bol by síce záväzný pre EÚ, ale nie pre jednotlivé členské štáty a dosahoval by sa prostredníctvom jednoznačných záväzkov, ktoré by si určili samotné členské štáty a boli by motivované potrebou spoločne dosiahnuť cieľ na úrovni EÚ a vychádzať z toho, čo by jednotlivé členské štáty mali dosiahnuť v súvislosti so svojimi súčasnými cieľmi do roku 2020. Tieto nové záväzky do roku 2030 sa preskúmajú ako súčasť procesu riadenia opísanom v časti 3 a v prípade potreby by sa doplnili ďalšími opatreniami a nástrojmi EÚ, aby sa zabezpečilo dosiahnutie cieľa EÚ.

Tento cieľ na úrovni EÚ bude motorom ďalších investícií do energie z obnoviteľných zdrojov, čo znamená, že napríklad podiel energie z obnoviteľných zdrojov v sektore elektrickej energie by vzrástol zo súčasných 21 % na minimálne 45 % v roku 2030. Na rozdiel od aktuálneho rámca by sa cieľ EÚ nepremietol do vnútroštátnych cieľov prostredníctvom právnych predpisov EÚ, čo znamená, že členským štátom by sa umožnila väčšia flexibilita pri plnení ich cieľov v oblasti zníženia skleníkových plynov čo najefektívnejším spôsobom z hľadiska nákladov v súlade s ich osobitými okolnosťami, energetickým mixom a schopnosťou produkovať energiu z obnoviteľných zdrojov.

Komisia sa domnieva, že nie je vhodné stanoviť nové ciele v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov alebo emisnej náročnosti palív používaných v odvetví dopravy alebo akomkoľvek inom pododvetví po roku 2020. Z posúdenia otázky, ako minimalizovať nepriame emisie spôsobené zmenou využívania pôdy, vyplynulo, že prvá generácia biopalív zohráva len obmedzenú úlohu pri eliminácii emisií uhlíka v sektore dopravy. Komisia už naznačila, že napríklad na biopalivá získavané z potravín by sa po roku 2020 už nemala poskytovať podpora z verejných zdrojov⁹. Na riešenie problémov a otázok v sektore dopravy v období do roku 2030 a po ňom je potrebná celá škála alternatívnych palív z obnoviteľných zdrojov a kombinácia cielených politických opatrení vychádzajúcich z bielej knihy o doprave. Pri rozvíjaní politiky by v stredobode pozornosti malo byť zlepšenie efektívnosti dopravného systému, ďalší rozvoj a zavádzanie elektrických vozidiel, druhá a tretia generácia biopalív alebo iné alternatívne udržateľné palivá ako súčasť holistickejšej a ucelenejšej koncepcie. Takáto koncepcia je v súlade so stratégiou pre alternatívne palivá¹⁰ a mala by sa zobrať do úvahy v budúcich preskúmaniach a revíziách príslušných právnych predpisov na obdobie po roku 2020.

Väčšia flexibilita členských štátov sa musí skombinovať s väčším dôrazom na potrebu dovrieť vnútorný trh s energiou. Je potrebné racionalizovať rozmanité vnútroštátne systémy podpory tak, aby boli viac zlučiteľné s vnútorným trhom, nákladovo efektívnejšie a zabezpečovali väčšiu mieru právnej istoty pre investorov. Dosiahnutie cieľa EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov by sa zaistilo prostredníctvom nového rámca riadenia založeného na vnútroštátnych plánoch konkurencieschopnej, bezpečnej a udržateľnej energie, ktoré vypracujú členské štáty (viď ďalej). Niektoré členské štáty už vytýčili ambiciózne ciele v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030 a po tomto období, ktoré zabezpečia podstatný pokrok pri dosahovaní cieľa EÚ. Každý členský štát by jednoznačne prijal svoj záväzok vzhľadom na energiu z obnoviteľných zdrojov a určil, ako by ho naplnil – aj vzhľadom na potrebu dodržať pravidlá hospodárskej súťaže a štátnej pomoci tak, aby sa predišlo narušeniam trhu a zabezpečila nákladová efektívnosť, ako sa uvádza v časti 2.5.

⁹ COM(2012) 595.

¹⁰ COM(2013) 17.

Zároveň EÚ a členské štáty budú musieť viac rozvinúť svoje rámce politik, aby uľahčili pretvorenie energetickej infraštruktúry tak, aby mala viac cezhraničných prepojení, väčší potenciál uskladňovania a inteligentné siete na riadenie dopytu s cieľom zaručiť bezpečnosť dodávok energie v systéme s vyšším podielom energie z obnoviteľných zdrojov.

Táto koncepcia znamená, že bude potrebné podstatne zrevidovať smernicu o energii z obnoviteľných zdrojov na obdobie po roku 2020 s cieľom poskytnúť EÚ prostriedky, ktorými zaručí splnenie cieľa do roku 2030. Rovnako bude potrebná aj zlepšená politika týkajúca sa biomasy, aby sa maximalizovalo zdrojovo efektívne využívanie biomasy s cieľom dosiahnuť výrazné a overiteľné úspory emisií skleníkových plynov a umožniť spravodlivú hospodársku súťaž medzi rôznymi spôsobmi využívania zdrojov biomasy v stavebnom sektore, papierenskom a celulózovom priemysle, biochemickej výrobe a výrobe energie. Táto politika by mala zahŕňať aj udržateľné využívanie pôdy, udržateľné obhospodarovanie lesov v súlade so stratégiou EÚ pre lesy¹¹ a zameranie sa na dôsledky nepriameho využívania pôdy (ako v prípade biopalív).

2.3 Energetická efektívnosť

Zlepšenie energetickej efektívnosti predstavuje neodmysliteľný príspevok k všetkým hlavným cieľom politik EÚ v oblasti klímy a energetiky: zlepšená konkurencieschopnosť, bezpečnosť dodávok, udržateľnosť a prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo. O jej význame panuje široký politický konsenzus. Cieľ EÚ v oblasti energetickej efektívnosti nie je záväzný a pokrok sa dosahuje prostredníctvom osobitných politických opatrení na úrovni Únie a vnútroštátnej úrovni vrátane opatrení vzťahujúcich sa na spotrebiče do domácnosti a priemyselné zariadenia, vozidlá a budovy. Smernica o energetickej efektívnosti zaujíma holistickejší prístup k úsporám energie v EÚ. Konečným termínom na jej transpozíciu je síce až jún 2014 (pričom ju ešte všetky členské štáty neimplementovali), ale Rada a Európsky parlament požiadali o posúdenie v prvej polovici roka 2014. Toto posúdenie bude zamerané na pokrok pri dosahovaní cieľa do roku 2020. V súčasnosti sa predpokladá nespĺnenie cieľa 20 %. Komisia po vykonaní preskúmania zväží, či je potrebné navrhnuť zmenu smernice o energetickej efektívnosti.

Preskúmanie síce bude potrebné na zistenie presnej miery ambícií budúcej politiky v oblasti úspor energie a opatrení na ich dosiahnutie, ale bude vychádzať z analýzy, ktorá tvorí základ tohto oznámenia, a cieľov v oblasti zníženia emisií skleníkových plynov a energie z obnoviteľných zdrojov. Úspory energie by mali dopĺňať zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov v členských štátoch ako súčasť ich plánov dosiahnuť úspory emisií skleníkových plynov, v ktorých by mali vymedziť aj vnútroštátne opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti. Z analýzy Komisie vyplýva, že cieľ znížiť emisie skleníkových plynov o 40 % by si vyžadoval zvýšenie miery úspor energie v roku 2030 o približne 25 %.

V niektorých sektoroch, napríklad v priemysle a sektore osobných automobilov, budú musieť pokračovať zlepšenia zaznamenané v ostatných rokoch, zatiaľ čo v iných sektoroch, napríklad v sektore bývania, iných druhov dopravy a elektrických zariadení, bude potrebné citeľné vystupňovanie súčasného úsilia, aby sa realizoval významný, ešte nevyužitý, potenciál. Bude si to vyžadovať veľké investície v stavebníctve (ktoré povedú k nižším prevádzkovým nákladom), rámcové podmienky a informácie, ktoré budú motivovať spotrebiteľov, aby začali používať inovačné produkty a služby, ako aj primerané nástroje financovania, aby výhody vyplývajúce zo zmien mohli využívať všetci spotrebiteľia energie.

---

¹¹ COM(2013) 659.

EÚ musí naďalej dopĺňať úsilie jednotlivých členských štátov prostredníctvom ambiciózných noriem energetickej efektívnosti pre spotrebiče, zariadenia, budovy a noriem CO₂ pre vozidlá s platnosťou na celom území EÚ. Vytvorí tak priaznivé prostredie pre výrobcov v EÚ, ktorí si za predpokladu využitia úspor z rozsahu na vnútornom trhu, budú môcť udržať vedúce postavenie v oblasti technológií.

Ďalej sa pri preskúmaní zväží, či lepšie kritérium na stanovenie cieľa do roku 2030 predstavuje zlepšenie energetickej náročnosti hospodárstva a jeho sektorov alebo absolútne úspory energie, alebo ich kombinácia.

2.4 Reforma systému obchodovania s emisiami

Komisia v roku 2012 uverejnila správu o fungovaní trhu s uhlíkom spolu s viacerými možnosťami, ako riešiť nahromadené nadbytočné kvóty. Tento nadbytok je výsledkom poklesu hospodárskej činnosti počas krízy, jednoduchého prístupu k medzinárodným kreditom a v menšej miere aj interakcie s inými politikami v oblasti klímy a energetiky. Rovnako v roku 2012 predložila aj návrh, ktorým sa Komisia splnomocňuje odložiť aukciu 900 miliónov emisných kvót až na obdobie 2019/2020. Európsky parlament a Rada tento návrh odsúhlasili v decembri 2013.

Hoci ide o dôležitý krok vpred, bez ďalších opatrení na reformu ETS štrukturálny nadbytok zostane aj v období obchodovania po roku 2020 (fáza 4), čo podľa všetkého naďalej bude oslabovať úlohu ETS ako technologicky neutrálneho, nákladovo efektívneho a celoeurópskeho motora investícií do nízkouhlíkového hospodárstva. Zainteresované strany sa vo svojich odpovediach na zelenú knihu Komisie zhodli, že ETS by mal zostať centrálnym nástrojom na realizáciu prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo. Na to, aby ETS účinne podporoval investície do nízkouhlíkového hospodárstva pri najnižších nákladoch pre spoločnosť, je potrebné včasné rozhodnutie obnoviť funkciu ETS ako stabilnejšieho nástroja. Komisia zastáva názor, že najlepší spôsob, ako to dosiahnuť, je vytvoriť rezervu určenú na zachovanie stability trhu na začiatku fázy 4 obchodovania v roku 2021. Paralelne s týmto oznámením sa prekladá aj legislatívny návrh¹². Rezerva na zachovanie stability trhu by zabezpečovala automatické zvýšenie alebo zníženie obchodovateľných emisných kvót na základe vopred vymedzeného súboru pravidiel a prispela by k zlepšeniu odolnosti voči turbulenciám na trhu a k zvýšeniu stability trhu. Neexistoval by žiadny prvok riadenia ponuky podľa vlastného uváženia. Ďalej by rezerva predstavovala pružný nástroj na zvýšenie kvót na strane ponuky v prípade náhleho, dočasného zvýšenia dopytu, čím by sa zmiernil vplyv na sektor priemyslu a sektory, ktoré sú vystavené riziku úniku uhlíka.

Keďže rezerva na stabilitu by začala fungovať až v roku 2021, sú potrebné osobitné ustanovenia na riešenie potenciálnej situácie špičkovej ponuky, ku ktorej by mohlo dôjsť v roku 2020 v dôsledku vrátenia odložených kvót v priebehu tretieho obdobia obchodovania, ako aj iných javov súvisiacich s prechodom z jedného obdobia obchodovania na ďalšie.

2.5 Zabezpečenie hospodárskej súťaže na integrovaných trhoch

Dovŕšenie vnútorného trhu s energiou (ako s elektrickou energiou, tak so zemným plynom), zostáva naliehavou prioritou Komisie. Konkurencieschopný a integrovaný vnútorný trh s energiou zabezpečuje potrebné prostredie a signály súvisiace s nákladmi na to, aby sa dosiahli ciele politiky nákladovo efektívnym spôsobom.

---

¹² COM(2014) 20.

Komisia nedávno prijala usmernenia na verejnú intervenciu na trhoch s elektrickou energiou s cieľom minimalizovať rušivé vplyvy¹³. Je potrebné prepracovať aj usmernenia pre štátnu pomoc na energiu a životné prostredie s cieľom podporiť koncepcie viac zamerané na trh, ktoré budú odrážať vývoj štruktúry nákladov pri energetických technológiách a narastajúcu konkurencieschopnosť z hľadiska nákladov na vnútornom trhu. Dotácie na vyspelé energetické technológie vrátane dotácií na energiu z obnoviteľných zdrojov by sa mali v časovom rámci 2020 – 2030 úplne prestať poskytovať. Povolené by zostali dotácie na nové a nevyzreté technológie s výrazným potenciálom prispieť nákladovo efektívnym spôsobom k nárastu objemu energií z obnoviteľných zdrojov. V súčasnosti prebiehajú konzultácie Komisie o revízii usmernení pre štátnu pomoc na životné prostredie a energiu v období do roku 2020¹⁴.

Vnútorný trh s energiou pomohol udržať pod kontrolou veľkoobchodné ceny energie (predovšetkým elektrickej energie) počas piatich rokov v porovnaní so zvýšenými východiskovými cenami fosilných palív. Čoraz väčšie objemy veternej a solárnej energie takisto vytvorili tlak, výsledkom ktorého bol pokles veľkoobchodných cien, predovšetkým v regiónoch s väčším podielom týchto energií z obnoviteľných zdrojov, ale zároveň prispeli k vyšším cenám na maloobchodných trhoch, pretože náklady systémov podpory sa posúvajú na úroveň spotrebiteľov. Navyše sa maloobchodný segment vo väčšine členských štátov ešte stále vyznačuje vysokou úrovňou trhovej koncentrácie a cenovej regulácie, čo prakticky obmedzuje hospodársku súťaž a možnosti výberu pre spotrebiteľov. Distribúcia zemného plynu a elektrickej energie je takisto prirodzený monopol a koncesie sa musia udeľovať nediskriminačným spôsobom podľa zásad hospodárskej súťaže.

Vysoká miera hospodárskej súťaže na vnútornom trhu s energiou bude kľúčom k pokroku pri dosahovaní všetkých cieľov politiky Únie v oblasti energetiky v časovom rámci do roku 2030. Zabezpečí kľúčové nástroje na udržanie hladín cien energie pre podniky a domácnosti. Výsledkom úplne integrovaného a konkurencieschopného trhu s energiou by mohli byť úspory, ktoré by sa v porovnaní so súčasným stavom do roku 2030 pohybovali od 40 do 70 miliárd EUR. Na to, aby spotrebiteľia mohli získať všetky výhody deregulovaného trhu s energiou, musia maloobchodné trhy s elektrickou energiou a zemným plynom byť viac dynamické a konkurencieschopné. Spotrebiteľia musia mať k dispozícii údaje o spotrebe a musia mať možnosť výberu poskytovateľa energie alebo možnosť vyrábať svoju vlastnú udržateľnú energiu. Komisia bude naďalej monitorovať mieru koncentrácie na maloobchodných i veľkoobchodných trhoch s elektrickou energiou a zemným plynom a zabezpečí účinné protimonopolné kontroly a kontroly fúzií.

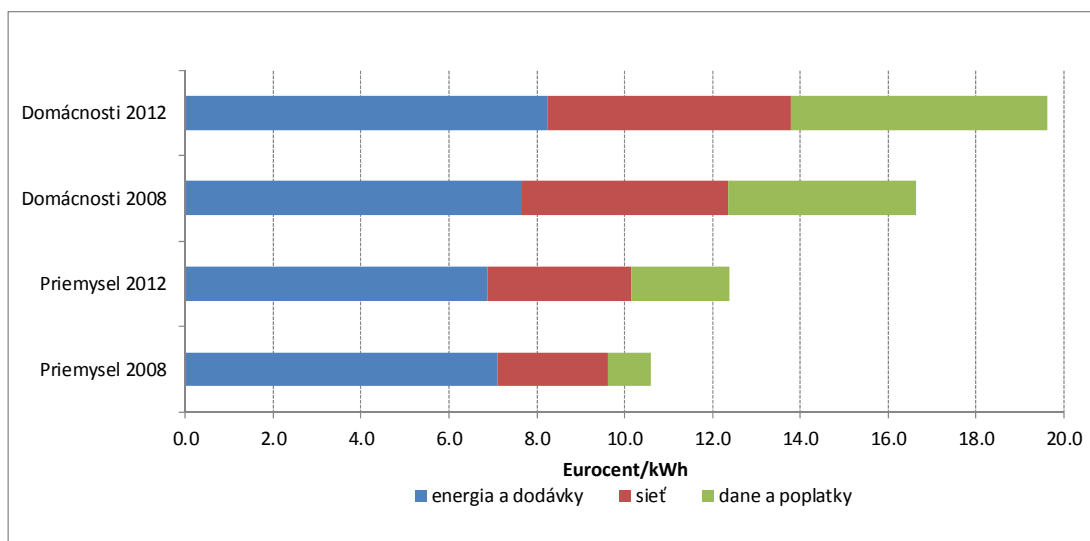
Rámček 2: Zmeny vo váženom priemere maloobchodných cien elektrickej energie pre domácnosti a priemysel v EÚ v období 2008 – 2012

V období 2008 – 2012 ceny zemného plynu a elektrickej energie (vrátane daní a poplatkov) pre spotrebiteľov v sektore priemyslu narástli o 3,3 % resp. 15 %, pričom pre domácnosti narástli o 13,6 % resp. 18 %.

¹³ C(2013) 7243.

¹⁴ http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_state_aid_environment/index_en.html.

Vývoj ceny elektrickej energie podľa zložiek 2008 - 2012

Zdroj : Eurostat. Údaje zahŕňajú v prípade domácností dane, v prípade priemyselného sektora nezahŕňajú DPH ani iné vratné dane, iné výnimky pre priemyselný sektor nie sú zahrnuté (údaje o nich nie sú známe).

Dane a poplatky predstavujú približne 30 % konečnej ceny elektrickej energie v prípade domácností (nárast z 26 % v roku 2008) a približne 18 % v prípade priemyselného sektora. Zložka, ktorú v nákladoch priemyselného sektora na elektrickú energiu tvoria dane a poplatky, počas uvedeného obdobia narástla o 127 %, údaj je vyjadrený ako vážený priemer EÚ. (Hoci zodpovedajúce vnútroštátne údaje nie sú k dispozícii, viaceré členské štáty poskytujú nezanedbateľné výnimky z povinnosti odvádzať dane a poplatky). Východiskové náklady na energiu zostali pomerne stabilné a tvoria približne polovicu celkovej ceny, ktorú za elektrickú energiu platia domácnosti i spotrebitelia z priemyselného sektora, druhú polovicu tvoria východiskové sieťové náklady.

Rozličné zložky nákladov na elektrickú energiu sa vo vzájomnom porovnaní členských štátov výrazne líšia, čo predstavuje problém na vnútornom trhu s elektrickou energiou. Napríklad v roku 2012 sa podiel daní a poplatkov na cene elektrickej energie pre domácnosti pohyboval v rozmedzí od 5 % do 56 %.

2.6 Konkurencieschopná a cenovo dostupná energia pre všetkých spotrebiteľov

Pre konkurencieschopnosť ekonomík členských štátov je energia dôležitá, keďže ovplyvňuje výrobné náklady odvetví a služieb a kúpnu silu domácností. V posledných rokoch medzi EÚ a mnohými veľkými hospodárskymi partnermi rozdiel v cenách energie vzrástol. Dostupnosť bridlicového plynu v USA značne znížila ceny zemného plynu, ako aj elektrickej energie vyrábanej zo zemného plynu. Cenové rozdiely sa v prípade krajín ako Čína a Kórea nezvyšujú, ale stále existujú komparatívne nevýhody. Pokiaľ nebudú kompenzované zlepšeniami v energetickej účinnosti, takéto rozdiely v cenách energie môžu znižovať objem produkcie a úroveň investícií a zmeniť štruktúru medzinárodného obchodu.

Takéto riziko je obzvlášť vysoké v prípade odvetví, ktoré majú vysoký podiel nákladov na energiu a čelia medzinárodnej konkurencii. Spracovateľský priemysel v EÚ zároveň vykazuje nízke energeticke náklady na prevádzku v pomere k výstupom i k pridanej hodnote. Je to hlavne vďaka nízkej energetickej náročnosti priemyselnej výroby a zameraniu sa na výrobky s vyššou pridanou hodnotou. Spracovateľský priemysel zareagoval na zvýšenie cien energie udržateľnými zlepšeniami v oblasti energetickej náročnosti a týmto si udržal relatívne

výhodnú pozíciu. Od roku 2005 však došlo k reštrukturalizácii odvetví s nižšími nákladmi na energiu. Vzhľadom na súčasnú pozíciu USA a EÚ, v obchodnej bilancii tovarov medzi EÚ a USA zatiaľ nedošlo k žiadnemu zásadnému posunu (aj keď sa obchodná bilancia Spojených štátov zlepšila), ani žiadnym významným zmenám v celkovej štruktúre spracovateľského priemyslu. To by sa nemalo chápať tak, že to znamená, že sa účinky rozširujúcich sa rozdielov v cenách energie nemusia objaviť, a to najmä ak by došlo k spomaleniu v oblasti zlepšovania energetickej efektívnosti.

Analýzy cien energie a nákladov na energiu (ktoré sú uverejnené súčasne s týmto oznámením)¹⁵ ukazujú, že v dôsledku zlepšenia v oblasti energetickej účinnosti mali vyššie ceny energie a cena uhlíka v rámci ETS len malý priamy vplyv na relatívnu konkurencieschopnosť EÚ. To sa však v závislosti od odvetvia líši a nepriame účinky, ako napr. zvýšenie nákladov na elektrickú energiu, mali vplyv na intenzívnych používateľov elektrickej energie, ako sú napr. výrobcovia hliníka. Súčasná politika slúžiaca na zabránenie úniku uhlíka, ako napríklad pridelovanie bezodplatných kvót v ETS, boli takisto úspešné. Vo všetkých budúcich scenároch sa predpokladá, že v EÚ bude tlak na zvyšovanie nákladov na energiu, v neposlednom rade kvôli potrebe nahradiť staršie infraštruktúry, trendom zvyšovania cien fosílnych palív, vykonávaniu existujúcich politík v oblasti klímy a energetiky a akýchkoľvek vplyvov vyšších cien uhlíka.

Z tohto dôvodu je vhodné do konca obchodovania vo fáze 3 zachovať existujúci politický rámec pre priemyselné odvetvia, ktoré sú najviac ohrozené únikom uhlíka. Komisia má preto v úmysle predložiť návrh rozhodnutia o preskúmaní zoznamu odvetví, v ktorých hrozí únik uhlíka, príslušnému regulačnému výboru, v ktorom by zachovali súčasné kritériá a existujúce predpoklady. Tým by sa zabezpečila kontinuita obsahu zoznamu. Pokiaľ ostatné veľké ekonomiky nevytvoria porovnateľné snahy, budú aj po roku 2020 potrebné podobné politiky (vrátane zlepšeného systému bezodplatného pridelovania kvót s lepším zameraním), aby sa zabezpečila konkurencieschopnosť európskych energeticky náročných odvetví. Komisia bude naďalej monitorovať uplatňovanie existujúcich pravidiel týkajúcich sa úniku uhlíka a iných relevantných opatrení slúžiacich na vykonávanie tohto rámca, s cieľom zohľadniť všeobecnú hospodársku situáciu a pokrok dosiahnutý v medzinárodných rokovaníach o zmene klímy.

2.7 Podporovanie bezpečnosti dodávok energie

Bezpečnosť dodávok energie znamená zabezpečenie nepretržitých a primeraných dodávok energie zo všetkých zdrojov všetkým používateľom. V prípade fosílnych palív Medzinárodná energetická agentúra predpokladá zvyšovanie závislosti EÚ na dovoze ropy zo súčasných približne 80 % na viac ako 90 % do roku 2035. Podobne sa očakáva, že závislosť od dovozu plynu vzrastie zo 60 % na viac ako 80 %. Rastúci dopyt po energii v celosvetovom meradle a nedostatočná hospodárska súťaž na trhoch EÚ s energiou udržiavajú vysoké ceny komodít. V roku 2012 EÚ zaplatila za dovezenú ropu a zemný plyn vyše 400 miliárd EUR, čo predstavovalo približne 3,1 % HDP EÚ v porovnaní s približne 180 miliardami EUR v ročnom priemere v období rokov 1990-2011. To zvyšuje zraniteľnosť EÚ voči dodávkam a cenovým šokom v oblasti energie.

Politiky na zlepšenie bezpečnosti zásobovania Únie musia uplatňovať trojstupňový prístup. Po prvé, klesajúca produkcia ropy a zemného plynu v EÚ spôsobuje, že ďalšie využívanie udržateľných domácich zdrojov energie je nevyhnutné. Prispievať k tomu môžu obnoviteľné zdroje energie, domáce zásoby konvenčných a nekonvenčných fosílnych palív (hlavne zemného plynu) i odvetvie jadrovej energie podľa preferencií členského štátu a jeho energetického mixu a v rámci integrovaného trhu s nenarušenou hospodárskou súťažou. V

¹⁵ COM(2014) 21; SWD(2014) 19; SWD(2014) 20.

pripade, že sa využívajú domáce zdroje, mal by sa dodržiavať rámec existujúcich právnych predpisov Únie a medzinárodné záväzky, ktoré prijala skupina G20 pre postupné zrušenie dotácií na fosílné palivá. Komisia stanovila rámec pre bezpečné a environmentálne bezpečné bridlicového plynu, ktorý je súčasťou tohto oznámenia¹⁶.

Po druhé, členské štáty musia konať spoločne, aby diverzifikovali svoje dodávateľské krajiny a trasy pre dovážané fosílné palivá. Je tiež potrebné posilniť hospodársku súťaž na trhoch s energiou prostredníctvom väčšej liberalizácie, dobudovania vnútorného trhu s energiou vrátane rozvoja infraštruktúry na prepravu energie vrátane cezhraničných prepojovacích vedení, ktoré môžu byť účinnejšie pri zaisťovaní bezpečnosti dodávok ako podpora domácej výrobnnej kapacity. Výsledkom schválených projektov spoločného záujmu v rámci nariadenia o energetickej infraštruktúre by malo byť vo väčšine členských štátov dosiahnutie 10 % podielu prepojovacích vedení na inštalovanej výrobnnej kapacite, dohodnutého v roku 2002.

Po tretie, je potrebné väčšie úsilie na zlepšenie energetickej náročnosti hospodárstva nákladovo efektívnym spôsobom a na vytvorenie úspor energie zlepšením energetickej hospodárnosti budov, výrobkov a postupov. Preskúmanie politiky v oblasti úspor energie v roku 2014 poskytne jasnejší obraz o budúcich činnostiach a cieľoch v tejto oblasti.

3. RIADIACE ČINNOSTI NA ÚROVNI EURÓPY PRE RÁMEC NA ROK 2030

3.1 Národné plány pre konkurencieschopnú, bezpečnú a trvalo udržateľnú energiu

Zatiaľ čo členské štáty potrebujú flexibilitu, aby si mohli zvoliť politiky, ktoré najlepšie zodpovedajú ich vnútroštátnemu energetickému mixu a preferenciám, táto flexibilita musí byť zlučiteľná s ďalšou integráciou trhu, intenzívnejšou hospodárskou súťažou a dosiahnutím cieľov na úrovni Únie, pokiaľ ide o oblasť klímy a energetiky.

Komisia sa domnieva, že je potrebné zjednodušiť a zefektívniť súčasné samostatné postupy na podávanie správ o energii z obnoviteľných zdrojov, energetickej účinnosti a znížení emisií skleníkových plynov na obdobie po roku 2020, a mať k dispozícii konsolidovaný proces riadenia s členskými štátmi. Dodržanie príslušných cieľov by sa dosiahlo kombináciou opatrení Únie a vnútroštátnych opatrení opísaných v národných plánoch členských štátov pre konkurencieschopnú, bezpečnú a trvalo udržateľnú energiu, ktoré by:

- zabezpečili, aby boli ciele politiky EÚ v oblasti klímy a energetiky dosiahnuté;
- zabezpečili väčšiu súdržnosť prístupov členských štátov;
- podporovali ďalšiu integráciu trhu a hospodársku súťaž;
- poskytovali investorom istotu na obdobie po roku 2020.

Tieto plány by mali stanoviť jasný prístup/na dosiahnutie domácich cieľov týkajúcich sa emisií skleníkových plynov v sektore, ktorý nespadá do ETS, energie z obnoviteľných zdrojov, úspor energie, energetickej bezpečnosti, výskumu a inovácie a ďalších dôležitých rozhodnutí súvisiacich napr. s jadrovou energiou, bridlicovým plynom, zachytávaním a ukladaním uhlíka. Jasným cieľom by malo byť vytvorenie istejšieho prostredia pre investorov a dosiahnutie väčšej transparentnosti; posilnenie súdržnosti, koordinácie a dohľadu na úrovni EÚ vrátane hodnotenia týchto plánov oproti cieľom na úrovni Únie v oblasti klímy a energetiky, a pokrok smerom k plneniu cieľov vnútorného trhu s energiou a usmernenia o štátnej pomoci. Bola by potrebná jasná štruktúra riadenia s iteratívnym postupom, vedeným

¹⁶ COM(2014) 23, C(2014) 267.

Komisiou, s cieľom posúdiť plány členských štátov týkajúce sa týchto spoločných otázok a podľa potreby poskytnúť odporúčania.

Na vykonanie tohto postupu sa môžu napláňovať tri kroky.

Krok 1: Komisia by vypracovala podrobné usmernenia týkajúce sa realizácie nového procesu riadenia, najmä pokiaľ ide o obsah národných plánov.

Dôležité bude vymedziť rozsah pôsobnosti a ciele plánov a rámcové podmienky, v ktorých by sa mali realizovať. Obsah by sa mal vzťahovať na dôležité aspekty konkurencieschopného, bezpečného a trvalo udržateľného energetického systému a demonštrovať, ako sa podieľajú na dosahovaní cieľov v oblasti klímy a energetiky na úrovni EÚ. V plánoch by malo byť najmä opísané, ako má členský štát v úmysle dosiahnuť nevyhnutné zníženie emisií skleníkových plynov, a uvedené aj množstvo energie z obnoviteľných zdrojov a z úspor energie, ktoré členský štát plánuje dosiahnuť do roku 2030, zohľadňujúc pritom existujúce právne predpisy a politiky Únie. Navyše by v týchto plánoch mali byť opísané politiky ovplyvňujúce energetický mix jednotlivých štátov ako napr. nové jadrové kapacity, zavedenie zachytávania a ukladania uhlíka, prechod na palivá s nižším obsahom uhlíka, vývoj dodávok energie z domácich zdrojov, plány na infraštruktúru ako napr. nové prepojovacie vedenia, vnútroštátne systémy zdaňovania a podpory, ktoré majú priamy alebo nepriamy účinok a zavádzanie inteligentných sietí atď.

Krok 2: Príprava plánov členských štátov prostredníctvom iteratívneho postupu.

Pri príprave plánov by kľúčovým prvkom mali byť konzultácie so susednými krajinami. Regionálne prístupy (založené napríklad na regionálnych skupinách pre odvetvie elektriny) by mali byť podporované, keďže budú prispievať k ďalšej integrácii trhu, vďaka spoločným rozhodnutiam o využívaní obnoviteľných zdrojov, bilančných trhoch, primeranosti výroby a výstavbe prepojovacích vedení. Spolupráca medzi členskými štátmi tiež zlepši efektívnosť nákladov na investície a zvýši stabilitu sietí.

Krok 3: Posúdenie plánov a záväzkov členských štátov.

V treťom kroku by Komisia preskúmala národné plány s cieľom posúdiť, či sú jednotlivé opatrenia a záväzky členských štátov dostatočné na dosiahnutie cieľov Únie v oblasti klímy a energetiky. Ak sa plán považuje za nedostatočný, s príslušnými členskými štátmi by sa vykonal hlbší iteratívny postup s cieľom posilniť jeho obsah.

Vo všeobecnosti je Komisia toho názoru, že národné plány by mali byť funkčné dostatočne dlho pred rokom 2020, s cieľom v dostatočnom predstihu usmerniť opatrenia členského štátu na obdobie 2020-2030 a podporiť investície. V období do roku 2030 by sa tiež malo počítať aspoň s jednou aktualizáciou národných plánov, aby sa zohľadnili meniace sa okolnosti, ale zároveň aj oprávnené očakávania investorov.

Aj keď budú medzi týmto procesom riadenia a vnútroštátnymi politikami, o ktorých sa budú podávať správy v rámci európskeho semestra, existovať jasné väzby a komplementarita, Komisia sa domnieva, že tieto dva procesy, aj keď sa dopĺňajú, by sa mali riadiť samostatne, vzhľadom na rozdielny a špecifický charakter energetických a klimatických oblastí a odlišnú periodicitu týchto dvoch procesov. Možno bude neskôr potrebné v právnych predpisoch stanoviť štruktúru riadenia v prípade, že plánovaný kooperačný prístup nie je účinný. Komisia vypracuje návrhy pre takúto štruktúru riadenia, pričom bude prihliadať na názory Európskeho parlamentu, členských štátov a zainteresovaných strán.

3.2 Ukazovatele a ciele pre konkurencieschopnú, bezpečnú a trvalo udržateľnú energiu

Aj keď väčší podiel energie z obnoviteľných zdrojov a účinnejší energetický systém prispievajú ku konkurencieschopnosti a bezpečnosti dodávok energie (popri pozitívnom vplyve na emisie znečisťujúcich látok a skleníkových plynov), sami osebe nestačia na to, aby sa zabezpečil dostatočný pokrok smerom k dosiahnutiu všetkých aspektov týchto cieľov v horizonte roku 2030. Na posúdenie pokroku v čase a s cieľom poskytovať informácie pre prípadný budúci politický zásah je potrebné systematické monitorovanie prostredníctvom kľúčových ukazovateľov. Tieto ukazovatele by zahŕňali:

- rozdiely v cenách energie medzi EÚ a hlavnými obchodnými partnermi, na základe správy o cenách energií a nákladoch;
- mala by sa tiež monitorovať diverzifikácia dovozu energie a podiel domácich zdrojov energie na spotrebe energie za obdobie do roku 2030;
- zavádzanie inteligentných sietí a prepojovacích vedení medzi členskými štátmi, čo je naliehavé najmä v prípade tých štátov, ktoré majú najväčšie problémy splňať už dohodnuté ciele členských štátov zabezpečiť počet elektrických prepojovacích vedení zodpovedajúci alebo presahujúci 10 % ich inštalovanej výrobnéj kapacity;
- prepojenie trhov s energiou v rámci EÚ na základe liberalizácie trhov s plynom a elektrinou, ktorá sa už dosiahla prostredníctvom právnych predpisov EÚ;
- hospodársku súťaž a koncentráciu trhu na trhoch s energiou na vnútroštátnej úrovni a v regiónoch s funkčným spájaním na úrovni veľkoobchodných trhov;
- technologické inovácie (výdavky na výskum a vývoj, patenty EÚ, úroveň hospodárskej súťaže v oblasti technológií v porovnaní s tretími krajinami).

Komisia predloží pravidelné správy a v prípade potreby sprievodné opatrenia pre tieto ukazovatele.

4. KĹÚČOVÉ DOPLNKOVÉ POLITIKY

4.1 Doprava

Biela kniha o doprave¹⁷ stanovila cieľ znížiť emisie skleníkových plynov v odvetví dopravy o 60 % do roku 2050 v porovnaní s rokom 1990 a o 20 % do roku 2030 v porovnaní s emisiami v roku 2008. Emisie skleníkových plynov sa zvýšili o 33 % počas obdobia od roku 1990 do roku 2007, ale odvtedy sa znížili v dôsledku vysokých cien ropy, zvýšenej účinnosti osobných automobilov a pomalšieho rastu v oblasti mobility. Očakáva sa, že tento trend bude pokračovať až do roku 2020, avšak na dosiahnutie cieľov bielej knihy po roku 2020 bude potrebné väčšie úsilie.

Ďalšie zníženie emisií z dopravy si bude vyžadovať postupnú transformáciu celého systému dopravy smerom k lepšej integrácii medzi rôznymi druhmi dopravy, rozsiahlejšie využívanie necestných alternatív, zlepšené riadenie dopravných tokov prostredníctvom inteligentných dopravných systémov a rozsiahle inovácie nových pohonných a navigačných technológií a alternatívnych palív, ako aj ich zavádzanie do praxe. Bude nutné to podporiť moderným a zosúladeným plánovaním infraštruktúry a inteligentnejším stanovovaním cien za používanie infraštruktúry. Členské štáty by mali tiež zvážiť, ako by sa dalo využiť zdaňovanie paliva a

---

¹⁷ KOM(2011) 144.

vozidiel na podporu znižovania emisií skleníkových plynov v odvetví dopravy v súlade s návrhom Komisie na zdaňovanie energetických výrobkov¹⁸.

V medzinárodnom meradle by sa EÚ mala aktívne zapájať do činnosti v rámci Medzinárodnej organizácie civilného letectva s cieľom vytvoriť v sektore letectva do roku 2016 celosvetový mechanizmus založený na trhových zásadách, ktorý bude fungovať od roku 2020. V prípade emisií z námornej dopravy bude Komisia realizovať svoju stratégiu na integráciu tohto sektora do politik EÚ na znižovanie skleníkových plynov¹⁹ a spolupracovať s Medzinárodnou námornou organizáciou na globálnom prístupe s cieľom dosiahnuť potrebné zníženie emisií prostredníctvom najvhodnejších opatrení.

4.2 Poľnohospodárstvo a využívanie pôdy

Poľnohospodárstvo, zmeny vo využívaní pôdy a odvetvia lesného hospodárstva plnia viaceré ciele, ako je výroba potravín, krmív, surovín a energie, zvyšujú kvalitu životného prostredia a prispievajú k zmierneniu dôsledkov zmeny klímy a k adaptácii na ňu. Tieto sektory v kombinácii produkujú a likvidujú skleníkové plyny v atmosfére. Napríklad emisie sú spojené s chovom hospodárskych zvierat a používaním hnojív, zatiaľ čo obhospodarovanie lúk alebo poľnohospodársko-lesnícke opatrenia môžu viazať CO₂ z atmosféry.

V súčasnosti sa týmito emisiami a absorpciou zaoberajú rozličné oblasti politiky EÚ v oblasti klímy. Emisiami iných látok ako CO₂ produkovanými v poľnohospodárstve sa zaoberá rozhodnutie o spoločnom úsilí, zatiaľ čo emisie CO₂ a ich absorpcia súvisiace s využívaním pôdy a lesným hospodárstvom sú vyňaté z cieľa domáceho zníženia v rámci EÚ, ale sú súčasťou medzinárodných záväzkov. Na zabezpečenie toho, aby všetky sektory prispievali nákladovo efektívnym spôsobom k úsiliu o zmiernenie dôsledkov zmeny klímy, by poľnohospodárstvo, využívanie pôdy, zmeny vo využívaní pôdy a lesné hospodárstvo mali byť súčasťou cieľa na zníženie emisií skleníkových plynov na rok 2030. Vykoná sa ďalšia analýza s cieľom posúdiť potenciál zmierňovania dôsledkov zmeny klímy a najvhodnejší politický prístup, ktorý by mohol napríklad využiť budúce rozhodnutie o spoločnom úsilí upravujúce emisie skleníkových plynov, na ktoré sa nevzťahuje ETS, alebo samostatný monotematický pilier alebo kombináciu oboch. Sprievodné politické opatrenia by mali taktiež vychádzať zo skúsenosti z „ekologizácie“ v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a zabezpečovať súlad s ostatnými politikami Únie.

4.3 Zachytávanie a skladovanie uhlíka (CCS)

Emisie skleníkových plynov z energetických a uhlíkovo náročných priemyselných odvetví v EÚ musia výrazne klesnúť, aby boli kompatibilné s dlhodobým cieľom EÚ v oblasti skleníkových plynov. Keďže sa dosiahli teoretické limity účinnosti a emisie z výrobných procesov sú v niektorých sektoroch nevyhnutné, CCS môže byť jedinou dostupnou možnosťou na zníženie priamych emisií z priemyselných procesov vo veľkom rozsahu, ktorý je potrebný z dlhodobého hľadiska. V nasledujúcom desaťročí bude mať zásadný význam zvýšiť úsilie v oblasti výskumu a vývoja a častejšie realizovať komerčné demonštrácie CCS, aby mohlo v časovom rámci v roku 2030 dôjsť k zavedeniu tejto technológie. Bude potrebný podporný rámec EÚ v podobe nepretržitého a intenzívnejšieho využívania príjmov z aukcií.

V odvetví energetiky by CCS mohlo byť kľúčovou technológiou pre výrobu energie z fosílnych palív, ktorá môže poskytovať kapacitu pri základnom zaťažení a bilančnú kapacitu pre systém elektrickej energie s rastúcim podielom energie z rôznych obnoviteľných zdrojov. Členské štáty s rezervami fosílnych palív a/alebo vysokým podielom fosílnych palív vo

¹⁸ KOM(2011) 169.

¹⁹ COM (2013) 479.

svojom energetickom mixe by mali podporovať CCS vo fáze pred komercializáciou s cieľom znížiť náklady a umožniť komerčné zavedenie do polovice budúceho desaťročia. To musí zahŕňať rozvoj primeranej infraštruktúry na skladovanie CO₂ a dopravnej infraštruktúry, ktoré by mohli využiť financovanie EÚ, napr. prostredníctvom Nástroja na prepájanie Európy a prípadného následného nástroja.

4.4 Inovácia a financie

Na základe rámcového programu Horizont 2020 sa prostredníctvom strategického plánu pre energetické technológie zvýšili investície do výskumu a vývoja v celej únii z 3,2 na 5,4 miliardy EUR ročne a tento plán smeruje k jednotnému, integrovanému plánu na usmerňovanie budúcich investícií. Na obdobie 2014 – 2020 Únia zvýši investície do výskumu týkajúceho sa oblasti energetiky a klímy a v rámci programu Horizont 2020, nového programu Únie pre výskum a inovácie, bude takmer 6 miliárd EUR určených na energetickú účinnosť, pre bezpečné, čisté a nízkouhlíkové technológie a pre „inteligentné mestá a komunity“. Viac finančných prostriedkov bude k dispozícii aj pre finančné nástroje, verejno-súkromné partnerstvá a projekty pre MSP.

Napriek tomu bude musieť EÚ zvýšiť svoje úsilie, aby politika v oblasti výskumu a inovácie podporila klimatický a energetický rámec na obdobie po roku 2020. V nadväznosti na pokrok dosiahnutý v rámci súčasného strategického plánu pre energetické technológie by sa mali začať úvahy o tom, ako to najlepšie vykonať a aké by mali byť priority. Osobitný dôraz by sa mal klásť na urýchlenie zníženia nákladov a prijatie nízkouhlíkových technológií na trhu (energia z obnoviteľných zdrojov, energetická účinnosť a nízkouhlíkové priemyselné procesy v rôznych odvetviach). To by sa malo zamerať na zvyšovanie investícií do rozsiahlych demonštračných modelov, stimuláciu dopytu po inovačných technológiách a zabezpečenie vhodných regulačných rámcov na celom jednotnom trhu. Z dôkazov vyplýva, že s kvalitatívnym vylepšovaním nových energetických technológií sa očakáva zníženie nákladov v rozmedzí od 30 do 80 %.

Tieto činnosti by mohli zahŕňať využitie príjmov získaných prostredníctvom ETS na financovanie nízkouhlíkových demonštračných projektov, ku ktorým patria napr. obnoviteľné zdroje energie a energetická efektívnosť, a na mobilizáciu väčších súkromných investícií prostredníctvom Európskej investičnej banky. Nízkouhlíkové plány vypracované priemyselnými sektormi ukázali jasnú potrebu rozvoja a rozsiahlu demonštráciu inovačných nízkouhlíkových priemyselných procesov, ako aj nových nízkouhlíkových výrobkov s vysokou pridanou hodnotou. V súlade s inovačnou politikou Únie a priemyselnou politikou bude preto koncepcia rozšíreného systému NER 300 preskúmaná ako nástroj smerovania príjmov z ETS k demonštrácii inovačných nízkouhlíkových technológií v priemysle a v odvetviach výroby energie. Podiel príjmov z aukcií by sa tiež mohol použiť na vytváranie stimulov na prijímanie ďalších opatrení na znižovanie emisií skleníkových plynov, napríklad vplývať na zblížovanie a konzistentnosť v prípade vnútroštátnych systémov stimulov týkajúcich sa obnoviteľných zdrojov energie, alebo na rozšírenie prepojovacích vedení a zavádzanie inteligentných sietí, so zameraním na tie členské štáty, ktoré majú menšiu kapacitu investovať.

Je jasné, že rámci novo dohodnutých programov Únie existujú pre členské štáty značné možnosti na podporu energie z obnoviteľných zdrojov a na zlepšenie minimálnych úrovní energetickej účinnosti. Počas obdobia rokov 2014-2020 je k dispozícii financovanie EÚ v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov, kde bola vyčlenená suma okolo 23 miliárd EUR na tematický cieľ „prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo“. To predstavuje značné zvýšenie podpory EÚ pre hromadné zavádzanie využívania energie z obnoviteľných

zdrojov, energetickej účinnosti, nízkouhlíkovej mestskej dopravy a riešení inteligentných sietí v EÚ. Oveľa väčší dôraz by sa mal klásť na štruktúrovanie a zavádzanie nových (alebo rekapitalizáciu existujúcich) finančných nástrojov, ktoré posilnia dôveru investorov, aby verejné financie mohli byť využité na efektívnejšiu mobilizáciu súkromného kapitálu.

Je však potrebné začať uvažovať o nástrojoch, ktoré budú v období po roku 2020 potrebné na riešenie otázok týkajúcich sa klímy a energetiky vrátane rozdielnych dôsledkov pre členské štáty v oblasti nákladov, ako je uvedené v oddiele 2.1. Bude takisto dôležité rozvíjať finančné inžinierstvo a uľahčiť prístup MSP k financiám. Tieto nástroje by mali takisto dať možnosť regionálnym a miestnym orgánom, aby investovali a využívali nízkouhlíkové príležitosti, ako je to v súčasnosti v prípade iniciatívy Únie „Inteligentné mestá“, ktorá bude podporovať mestá a regióny pri prijímaní ambiciózných a priekopníckych opatrení, ktorých cieľom bude 40 % zníženie emisií skleníkových plynov v roku 2020 prostredníctvom udržateľného využívania a výroby energie²⁰.

5. MEDZINÁRODNÝ KONTEXT

Nový rámec z roku 2030 musí zohľadniť súčasnú medzinárodnú situáciu, ako aj očakávaný vývoj. Prostredie energetiky sa v súčasnosti značne mení. Je jasné, že v období do roku 2030 dopyt po energii bude rásť po celom svete, najmä v Ázii, kde sa očakáva výrazné zvýšenie dovozu uhlíkovodíkov v krajinách ako Čína alebo India. Očakáva sa, že rast dopytu po energii bude čiastočne pokrytý rozvojom nových zdrojov, ktoré sú výsledkom technologického pokroku (ťažba na voľnom mori, zlepšených metód ťažby ropy, nekonvenčné zdroje) a súvisiacou zemepisnou diverzifikáciou výroby a obchodných trás (najmä pre skvapalnený zemný plyn). Energetické obchodné toky a ceny energie sú týmto vývojom tvrdo zasiahnuté a pre EÚ to bude mať následky v dôsledku jej vysokej závislosti od dovozu. Globalizácia energetických tokov a zvýšená rozmanitosť medzinárodných aktérov zároveň vytvára impulz na vypracovanie nového prístupu riadenia v oblasti energetiky, založeného na pravidlách, po celom svete.

Snahy medzinárodných partnerov EÚ znížiť emisie skleníkových plynov sú zmiešané. To, že záväzky prijaté v Kodani a Cancúne vzišli od jednotlivých štátov, bol významný, hoci nedostatočný krok vpred smerom k inkluzívnejšiemu režimu, keď sa Čína, India, Brazília, USA, EÚ a ďalších viac ako 100 krajín (ktoré produkujú viac ako 80 % celkových emisií na svete) spoločne zaviazali dodržiavať špecifické politiky v oblasti klímy. Vo všeobecnosti však platí, že opatrenia na ochranu klímy sú roztrieštené a prispôbené špecifickým hospodárskym podmienkam. Tridsaťosem rozvinutých krajín vrátane EÚ, členských štátov a Islandu prijalo právne záväzné záväzky týkajúce sa emisií na druhé obdobie podľa Kjótskeho protokolu, čo predstavuje priemerné zníženie aspoň o 18 % v porovnaní s rokom 1990. I keď je to o jeden štát viac ako v prvom záväznom období, Japonsko, Nový Zéland ani Ruská federácia neprijali nové záväzky.

Rámček 3: Medzinárodný pokrok v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov

V roku 2012 sa celosvetové emisie oxidu uhličitého zvýšili o 1,1 %, hoci v miere, ktorá bola nižšia ako priemerné ročné zvýšenie o 2,9 % počas posledného desaťročia. Najväčšími producentmi emisií CO₂ sú v súčasnosti Čína (29 % svetových emisií), Spojené štáty (16 %), EÚ (11 %), India (6 %), Ruská federácia (5 %) a Japonsko (3,8 %).

Od roku 1990 emisie CO₂ z Číny výrazne vzrástli o približne 290 % a od roku 2005 asi o

²⁰

<http://setis.ec.europa.eu/set-plan-implementation/technology-roadmaps/european-initiative-smart-cities>

70 %. Emisie na obyvateľa sú teraz približne na rovnakej úrovni ako v EÚ, teda približne 7 ton.

V roku 2012 sa emisie CO₂ v USA znížili o 4 % a od roku 2005 klesli o viac ako 12 %. Emisie na obyvateľa sú však oveľa vyššie, v roku 2012 to bolo 16,4 tony. Významný pokles emisií je do veľkej miery dôsledkom využívania domáceho bridlicového plynu, ktorý v sektore výroby energie nahrádza uhlie.

Emisie v Indii stúpili o 6,8 % v roku 2012, teda o 53 % v rokoch 2005 až 2012 a o 200 % od roku 1990, hoci emisie na obyvateľa sú stále oveľa menšie ako v EÚ, a to menej ako 2 tony.

Objem emisií Japonska zostal počas obdobia rokov 2005 až 2012 nezmenený, ale od roku 1990 sa zvýšil a pokračujú v tomto trende. Japonsko nedávno výrazne obmedzilo svoje plány na zníženie emisií skleníkových plynov do roku 2020 v rámci revízie svojej energetickej politiky po havárii jadrovej elektrárne Fukušima. To isté urobili Austrália a Kanada.

Čína je teraz spoločne s EÚ najväčším investorom do energie z obnoviteľných zdrojov a zaviedla sériu regionálnych systémov obchodovania s emisiami, ktoré zahŕňajú hlavné hospodárske regióny s cieľom vybudovať vnútroštátny systém, kde by sa na prvom mieste zohľadňovalo miestne znečistenie ovzdušia a energetická bezpečnosť. USA zaznamenali zníženie emisií skleníkových plynov v súlade s ich cieľom znížiť do roku 2020 emisie o 17 % v porovnaní s rokom 2005, čo nie je spôsobené len v dôsledku prechodu od uhlia na plyn, ale aj sprísnením noriem pre CO₂ v prípade automobilov, väčším zavádzaním obnoviteľných zdrojov energie a aktívnym súkromným sektorom, ktorý vo veľkej miere investuje do nových technológií a inovácie. Brazília zaznamenala pokrok v zastavovaní rozsiahleho odlesňovania. V súčasnosti je EÚ svetový líder v oblasti nízkouhlíkových technológií, avšak ďalšie významné a rýchlo rastúce ekonomiky si vytýčili strategický záujem súťažiť na týchto nových trhoch. Obnovená ambícia v oblasti klímy a energetiky umožní Európe, aby si na týchto rýchlo sa rozvíjajúcich svetových trhoch udržala svoju počiatočnú výhodu.

Celkovo však pretrvávajú značné rozdiely v ambíciách medzi plánovanými opatreniami na zníženie emisií a tým, čo je nevyhnutné na obmedzenie zvýšenia globálnej teploty najviac o 2°C²¹. Z tohto dôvodu začali zmluvné strany Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC) v roku 2011 proces zameraný na uzatvorenie novej medzinárodnej dohody v Paríži v decembri 2015, ktorá by bola uplatniteľná na všetky zmluvné strany a týkala by sa obdobia po roku 2020. Zmluvné strany by mali byť pripravené predložiť svoje príspevky do prvého štvrtroku 2015, aby sa poskytol dostatočný čas na diskusiu a hodnotenie dohodnutého cieľa obmedziť zvýšenie globálnej teploty na hodnotu nižšiu ako 2°C. Únia by mala byť pripravená chopiť sa svojej úlohy a prijať ďalšie ambiciózne opatrenia na zníženie svojich emisií skleníkových plynov a na podporu energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej účinnosti. Je v našom vlastnom záujme tak urobiť, ale mali by sme vyzvať našich medzinárodných partnerov, aby prijali podobné opatrenia a zapojili sa do celosvetovej výzvy na boj proti zmene klímy. Väčšie medzinárodné opatrenie by tiež pomohlo udržať dlhodobú konkurencieschopnosť priemyselnej základne Únie.

²¹ Program OSN pre životné prostredie (UNEP): The Emissions Gap Report 2013 (Správa o medzere v oblasti emisií z roku 2013).

6. ĎALŠIE KROKY

Podľa názoru Komisie by kľúčové prvky nového rámca pre oblasť klímy a energetiky na obdobie do roku 2030 mali obsahovať cieľ zníženia emisií skleníkových plynov na úrovni EÚ, na ktorom by sa spravodlivo podieľali členské štáty vo forme záväzných vnútroštátnych cieľov, reformu systému obchodovania s emisiami, cieľ na úrovni EÚ týkajúci sa podielu energie z obnoviteľných zdrojov a nový európsky proces riadenia, pokiaľ ide o politiky v oblasti energetiky a klímy, založený na plánoch členských štátov pre konkurencieschopnú, bezpečnú a udržateľnú energetiku. Energetická účinnosť bude aj naďalej zohrávať významnú úlohu pri realizácii cieľov Únie v oblasti klímy a energetiky, a bude predmetom preskúmania, ktoré sa uzavrie v priebehu roku 2014.

Komisia vyzýva Radu a Európsky parlament, aby do konca roka 2014 odsúhlasili záväzok EÚ znížiť emisie skleníkových plynov o 40 %, ktorý má EÚ prijať do začiatku roka 2015 v rámci rokovaní, ktoré budú uzavreté v Paríži v decembri 2015. Únia by mala byť takisto pripravená pozitívne prispieť k samitu organizovanému generálnym tajomníkom OSN v septembri 2014.

Komisia takisto vyzýva Radu a Európsky parlament, aby podporili cieľ na úrovni EÚ, aby podiel energie z obnoviteľných zdrojov na energii, ktorá sa má do roku 2030 v EÚ spotrebovať, predstavoval minimálne 27 %, a aby bol tento cieľ dosiahnutý prostredníctvom jasných záväzkov prijatých samotnými členskými štátmi, a podporený posilnenými mechanizmami vykonávania a ukazovateľmi na úrovni EÚ.

Komisia taktiež vyzýva Radu a Európsky parlament, aby podporili prístup Komisie k budúcim politikám v oblasti klímy a energetiky a jej návrh na zjednodušený, ale účinný systém riadenia dosahovania cieľov v oblasti klímy a energetiky.